

[Gisselbæk.]

Spørgsmaalet om Udgifternes Afholdelse, der omhandles i § 2, og Spørgsmaalet om Opførelse af Bygninger, der omhandles i § 3. Som allerede nævnt kan jeg give Tendensen i Forslaget min Tilslutning, men jeg synes, det trænger til en Udvalgsbehandling.

Jeg vil gerne til sidst gøre opmærksom paa, at i Anmærkningerne til Finanslovsforslaget for 1935—36 er Statens Tilskud ansat til 18 000 Kr., og at der derudover til ekstraordinær Dæmpning i en 4—5 Kommuner er opført et Beløb paa 7 000 Kr., saaledes at Statens samlede Udgifter til Sandflugtens Dæmpning under de nuværende Forhold er ca. 25 000 Kr. Det er ikke noget stort Beløb, og jeg mener, det vil være rigtigt, at Staten tager en større Del af disse Udgifter, særlig naar der fra Statens Side skal gribes ind i de Forhold, som vi har haft efter Loven af 1867.

Stumph: Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige det fremsatte Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 29. Marts 1867 angaaende Sandflugtens Dæmpning min bedste Støtte. Jeg ønsker det en hurtig og let Gang gennem dette høje Ting samtidig med, at jeg udtaler min Glæde over, at den højtærede Landbrugsminister har fremsat Forslaget i en saadan Form, at det med enkelte Ændringer har kunnet vedtages med stort Flertal i det andet høje Ting og derfor kommer her til os med en Vægt og en Styrke, der borger for, at Forslaget ogsaa her i Tinget vil kunne vedtages og derved ophøjes til Lov til utvivlsom Gavn for de Kyststrækninger og dertil stødende Jorder, som gennem Lovens Udførelse i Praksis skal beskyttes.

Jeg skal ikke komme ind paa en Gennemgang af Lovforslagets enkelte Bestemmelser, som den højtærede Landbrugsminister saa udførligt har omtalt, og som i øvrigt udmærker sig ved en sjælden Klarhed, men kun fremsætte nogle almindelige Betragtninger. Spørgsmaalet om Sandflugtens Dæmpning ved vore Kyster, og vel ikke mindst ved den særligt udsatte Vestkyst fra Skagen og saa langt ned Syd paa, som Danmark strækker sig, er ikke af nogen ny Dato, men tværtimod meget gammelt. Derfor maatte man allerede paa et meget tidligt Tidspunkt tage dette Spørgsmaal op til alvorlig Drøftelse, en Drøftelse, der resulterede i en meget omfangsrig kgl. Anordning af 19. September 1792 angaaende Sandflugtens Dæmpning i Danmark. Denne Anordning efterfulgtes af en Række Plakater og Særlove, og det hele samledes saa

i den store Lov af 29. Marts 1867, som stadig er gældende, og som det fremsatte Forslag altsaa er et Tillæg til.

Sandflugtens Dæmpning er et meget betydeligt Spørgsmaal, ikke mindst for de mange Mennesker, der har Jordarealer, som støder op til Klitrækkerne, og det er i mangfoldige Tilfælde meget god Jord. Jeg kender Steder paa Vestkysten, hvor der lige op til Klitrækkens Fod vokser Roer, som baade med Hensyn til Indhold og Størrelse vil kunne faa første Pris paa en hvilken som helst Udstilling af Afgrøder; og saadan Jord kan tage umaadelig Skade ved Sandfygning. For at kunne sikre sig, at det Arbejde, der gøres for at dæmpe Sandflugten, faar fuld Værdi, har det været nødvendigt at frede en Række udsatte Arealer, men nu gaar man efter det fremsatte Forslag til at frede hele Kystlinien efter de Regler, der findes i Loven af 29. Marts 1867. Fredningen gælder den langs Strandbredden løbende yderste Klitrække, den saakaldte Havklit, eller ved uregelmæssige Klitdannelser hele den til Strandbredden stødende Klitstrækning, dog ikke over 500 m fra Strandbreddens inderste Side. Det vil efter min Mening betyde et meget stort Skridt fremad mod Bekæmpelsen af den meget skadelige Sandflugt.

Jeg er ogsaa særdeles tilfreds med de fornuftige Dispensationsmuligheder, der er aabnet Adgang til, og som jeg anser for nødvendige. I Forslaget, saaledes som det foreligger, hedder det i § 3, der ændrer sidste Punktum i § 17 i Loven af 29. Marts 1867, at i de af det offentlige fredede Strækninger maa der ikke kamperes eller anbringes Hegn eller andre Afspærringer, opføres Bygninger eller anbringes andre til Beboelse, Udsalgssted eller lignende bestemte Indretninger. Hvor særlige Forhold taler derfor, kan Klitinspektøren dog efter Indstilling fra Sandflugtskommissionen meddele Tilladelse til saadanne Anbringelser og Opførelser; og nægter han en Ansøger Tilladelse, kan vedkommende indanke Sagen eller Afgørelsen for Landbrugsministeren. Jeg er ganske indforstaaet med, at en saadan Bestemmelse er absolut nødvendig, men jeg vil haabe, at den ikke gennemføres saa rigoristisk, at den kommer til at virke alt for generende for de mange Kystboere, der skal hente deres for øvrigt kummerlige Føde paa Havet — jeg tænker her paa de mange Fiskere, som fisker fra aaben Strand, og som har deres Baade liggende et Stykke oppe paa Land — hvilket er nødvendigt af Hensyn til Tidevandet — og har deres Garn hængende i Klitterne. Ofte har de tillige